

Overhalla kommune
- positiv, frisk og framsynt

Rapport flyktningetjenesten

2016

Innholdsfortegnelse:

1. Bosetting	s. 2
1.1. Fordeling bosatte flyktninger pr medio november 2016	s. 2
1.2. Prognoser 2017	s. 2
1.3. Bosetting 2016	s. 3
1.4. Mål bosetting	s. 3
1.5. Veien videre bosetting	s. 3
2. Enslige mindreårige	s. 4
2.1. Mål bosetting enslige mindreårige	s. 4
2.2. Oversikt over enslige mindreårige	s. 5
2.3. Tiltak høst 2016	s. 5
2.4. Veien videre enslige mindreårige	s. 6
3. Introduksjonsprogram og opplæring	s. 7
3.1. Deltakere i introduksjonsprogram	s. 8
3.2. Resultater 2016	s. 8
3.3. Praksisplasser	s. 9
3.4. Mål introduksjonsprogram	s. 9
3.5. Veien videre introduksjonsprogram	s. 9
4. Helse	s. 10
4.1. Mål helse	s. 11
4.2. Veien videre helse	s. 11
5. Økonomi	s. 11
5.1. Satser integreringstilskudd 2016	s. 11
5.2. Foreslåtte endringer tilskudd 2017	s. 12
5.3. Veien videre økonomi	s. 13
6. Årsverk og kompetanse i tjenesten	s. 14
7. Samarbeidsforum for bedre integrering i Overhalla	s. 14
8. Utviklingspotensiale bosetting/integrering	s. 14

1. BOSETTING

1.1. Fordeling bosatte flyktninger pr medio november 2016:

Nasjonaliteter	Bosatt som enslig mindreårig	Bosatt som enslig mindreårig over 20 år	Ordinært bosatte voksne	Ordinært bosatte barn	Familiegjenforente voksne	Familiegjenforente barn	Født etter bosetting
Afghanistan, Somalia, Syria, Eritrea, Yemen, Etiopia	11	3	20	3	6	20	1

Oversikten over med til sammen 64 personer viser bosettinger fra og med 2011. De som har vært her over 5 år av enslige mindreårige og ordinært bosatte, skal per definisjon ha blitt selvdrevne og er som en ordinær innbygger å regne.

Det skilles ikke i oversiktstabellen på om familiegjenforeningene er knyttet til enslige mindreårige flyktninger, eller om det er ordinært bosatte voksne som har fått innvilget disse familiegjenforeningene. Kort beskrevet så har i år 4 enslige mindreårige fått innvilget familiegjenforeninger, med foresatte og noen med søsken. Sammenlagt 4 voksne og 4 barn.

I 2016 fikk vi ikke innvilget bosetting av enslige mindreårige, men i uke 48 bosetter vi ordinære flyktninger. 10 er forventet å være overføringsflyktninger som kommer direkte fra utlandet, dvs. ikke via asylmottak. En syrisk familie med 2 voksne og 6 barn, og 1 voksent par. Vi får også 1 ordinær flyktning fra Eritrea. Oppsummert vil vi da i løpet av 2016 ha bosatt

- 8 familiegjenforente (hvorav 4 voksne og 4 barn)
- 11 ordinært bosatte (hvorav 10 overføringsflyktninger)

Etter uke 48 har vi da bosatt 83 flyktninger i Overhalla kommune.

1.2. Prognoser 2017

Tre av våre bosatte venter barn, og det ligger inn søknader på familiegjenforeninger med minst en ektefelle og 3 barn. Når det gjelder familiegjenforeninger er det vanskelig for flyktningsjenesten å vite om søknader blir innvilget og når det eventuelt blir utstedt innreisevisum til Norge. Det er rimelig grunn til å anta at familiegjenforeningssøknader med barn vil godtas, og at det derfor i løpet av 2017 kan komme minst 3 barn til.

Vi har også godtatt en forespørsel om en sekundærbosetting fra Trondheim kommune, etter som denne personen er far til et barn bosatt i Overhalla. Han vil ikke bli medberegnet i den ordinære kvoten av flyktninger vi skal bosette i 2017, som er på 12 bosettinger hvorav 3 er enslige mindreårige og resterende er ordinære flyktninger (voksne/barn).

1.3. Bosetting 2016

Av årets bosatte i Overhalla er 8 bosatt på Ranemsletta og 11 bosatt på Skage i private og kommunale boliger.

1.4. Mål bosetting:

- God og trygg integreringsprosess, de bosatte skal komme inn i samfunnet, i jobb og greie seg selv.
- Øke kompetansen som trengs for å bo i lokalsamfunnet.

Mange behov er felles for hele gruppen, men det jobbes også på individnivå. Dette handler om mestring av alt som går direkte på hushold som vasking, lufting, strøm, renovasjon, regninger og naboskap, normer, regler, ligning, skatt og også enkle ting som hvordan bruke vaskemaskin, kjøleskap, og andre hvite- og brunevarer.

- minst mulig utgifter til vedlikehold og rehabilitering av kommunale og private boliger hvor flyktninger bor.

1.5. VEIEN VIDERE BOSETTING

- innen første kvartal 2017 ha utarbeidet et forslag til en bosettingsstrategi/plan som inneholder faste rutiner over hvem som gjør hva, fra vi får tilbud om bosetting til bosetting er skjedd, og bosatt er ute av intro/skole/program
- utarbeide økonomisk reglement for rettigheter bosetting
- Intro, helse og bosetting har egne maler/prosedyrer for kartlegging av hver flyktning/flyktningfamilie
- Utrede videre boligbehov. Vi er anmodet om å ta imot 9 ordinære og 3 enslige mindreårige i løpet av 2017. Behovet for bolig for ordinære flyktninger er vanskelig å forutse i forhold til om de som kommer er enslige, par eller familie. Det er også vanskelig å forutsi boligbehovet med tanke på hvor mange som vil få innvilget familiegjenforeninger. Vi kan anslå 4 – 5 boliger.
I bofellesskapet for enslige mindreårige dekker vi boligbehovet for 2017.

2. ENSLIGE MINDREÅRIGE

Enslige mindreårige er barn og ungdom som søker asyl i Norge uten å ha følge av foreldre eller andre omsorgspersoner. Antall enslige mindreårige som søker asyl varierer fra år til år.

I denne tjenesten har man en allsidig, utfordrende og viktig jobb. Det krever en godtfungerende tjeneste. Disse barn og unge som har helt andre forutsetninger og livserfaringer, i tillegg til at kultur og religion påvirker måten vi jobber med hver enkelt. Enslige mindreårige har sammensatte behov, og trenger ofte tilbud fra flere tjenester. De er definert som en risikogruppe, på bakgrunn av at de som barn/ung er utsatt for psykiske plager fordi de er adskilt fra nære omsorgspersoner, og også spesielt utsatt for traumatiske erfaringer.

Enslige mindreårige har oppnevnt verge. Vergen har det juridiske ansvaret, Overhalla kommune har den daglige omsorgen. Alle enslige mindreårige under 18 år har blitt hjemlet under barnevernet. De fleste utgifter dekkes av BUFETAT frem til de er 20 år.

Alle enslige mindreårige har en primærkontakt som har et særskilt oppfølgingsansvar.

Trygg tilknytning beskytter og modifierer effekten av traumatiske opplevelser, og strukturering av daglige aktiviteter i hverdagen gir forutsigbarhet og fremmer trygghet for den enslige mindreårige.

2.1. Mål bosetting enslige mindreårige:

- gjennom godt relasjonsarbeid gradvis trygge og selvstendiggjøre enslige mindreårige flyktninger slik at de er godt rustet til å møte samfunnet og fremtiden og tar gode valg for seg selv. Hovedmål vårt er å kvalifisere brukerne våre til arbeidsliv, utdanning og samfunnsliv.

2.2. Oversikt over enslige mindreårige

Nasjonaliteter	Bosatt som enslig mindreårig under 20 år	Bosatt som enslig mindreårig over 20 år
Afghanistan, Somalia og Syria	11	3

Vi har p.t. 2 bofellesskap på Skage.

2.3. Tiltak høst 2016:

- Fagleder har kontor på plassen.
- Enhetsleder har tett oppfølging med enheten.
- Tettere samarbeid med programrådgiver, boveileder, helsefaglig ansvarlig og andre samarbeidspartnere.
- Lars Cumeus har gjennomført 2 av 10 planlagte økter med kompetanseheving med temaene kommunikasjon og relasjonsarbeid (1 økt i vår).
- Ansatt miljøterapeuter/miljøarbeidere i 3 x 20 % vakante stillinger helg + tilkallingsvakt.
- Gjenninført nattevakt.

- Gjennomgang rutiner og ansattes ansvar for å følge disse.
- Fokus på felles faste måltider frokost og middag, et trygt og forutsigbart samlingspunkt i hverdagen for alle enslige mindreårige.
- Deltar i MOT sitt pilotprosjekt som er felles for alle som jobber med barn og unge i Overhalla kommune.
- Fått bedre dialog og samarbeid med barnevern.

2016 var et prøveår angående turnus uten nattevakt. Etter hvert kom det signaler fra brukerne om at dette ble utrygt og vi fikk enkelte utfordringer i brukergruppa. Noen brukere flyttet inn på samme rom for å slippe å være alene. Vi fikk en periode der både brukerne og de ansatte følte seg utrygge. Det ble mye fravær på skolen for enkelte brukere, og økt sykefravær blant de ansatte.

Vi evaluerte og gjenninførte aktiv nattevakt fra september, og meldingen fra brukere og ansatte i november er at det går mye bedre, og at det er økt tilstedeværelse på skolen.

2.4. VEIEN VIDERE ENSLIGE MINDREÅRIGE

I løpet av 2017 blir 4 enslige mindreårige 20 år. Vi skal jobbe med å skape en trygg overgang til egen selvstendig bosetting og jobbe for at de fortsetter videre skolegang og studier, at de som ønsker det har en jobb, deltar i fritidsaktiviteter, har et sosialt nettverk og at de klarer seg uten kommunal støtte.

De andre enslige mindreårige skal vi fortsette å følge godt opp og være gode, tydelige, profesjonelle omsorgspersoner for. Vi skal bosette 3 nye enslige mindreårige det kommende året og sørge for at de får en best mulig start på sitt nye liv. Vi skal fortsette arbeidet med tett oppfølging av våre brukere, enda mer fokus på rutiner og kompetanseheving for de ansatte.

Delområder vi skal ha ekstra fokus på:

1. **Individuelle handlingsplaner** alle enslige mindreårige skal skrives, følges og evalueres systematisk etter bestemte intervall. Dette innebærer også tett oppfølging av økonomi hver enkelt, med månedlig rapportering primærkontakt til fagleder, fagleder til enhetsleder.

Mål: avdekke primærbehov, hva trenger enslige mindreårige av praktisk bistand og hva ønsker de, tettere oppfølging av hver enkelt. Sees i sammenheng med hovedmål som er å kvalifisere brukerne våre til arbeidsliv, utdanning og samfunnsliv.

2. **Kompetanseheving** ansatte

Mål: Heve kompetansen i utviklingsstøttende og relasjonsbyggende omsorg for å ivareta den generelle og spesielle behovene enslige mindreårige står ovenfor.

Lars Cumeus har gjennomført 3 av 10 planlagte økter med kompetanseheving med temaene kommunikasjon og relasjonsarbeid.

3. Utarbeide **aktivitetsplan** for enslige mindreårige på Skage.

Mål: Engasjere og involvere ungdommene i mer aktivitet, skape forventninger og ha noe konkret å se frem til.

4. **Transport** - se mer på utfordring liten tilgang til kollektivtransport ettermiddag og helg.

Det er viktig at enslige mindreårige har transportmuligheter for å delta i ulike fritidsaktiviteter for å bygge sosiale nettverk, og å utøve sine norskkunnskaper i praksis.

Mål: - Å sette opp en god ukeplan for transport er nødvendig for god logistikk når man kun har tilgang til en bil og dårlig kollektivtilbud.

5. **Tettere samarbeid med barnevernstjenesten.** Avtalen er jevnlig møter hver 3. måned.

Mål: - bedre oppfølging brukere, jobbe i forkant og at barnevern og ansatte jobber mot samme mål.

6. **Kollektiv praksis** – sikre ens praksis i tjenesten ved at alle ansatte følger utarbeidete rutiner for ulike oppgaver/enheter. Evaluere rutinene etter bestemte intervall.

Mål: - skape mest mulig forutsigbarhet, grensesetting, trygghet og tydelighet for brukerne og lojalitet til ledelse/arbeidsgiver.

3. INTRODUKSJONSPROGRAM OG OPPLÆRING

Introduksjonsprogrammet skal forberede nyankomne innvandrere til å delta i arbeids- og samfunnslivet, og hjelpe dem til å bli økonomisk selvstendige. Programmet skal minst inneholde opplæring i norsk og samfunnskunnskap, og tiltak som forbereder til videre utdanning eller arbeid. Det er kommunene som har ansvar for å gjennomføre programmet. Introprogram skal være helårlig og på fulltid med minimum 30 timer/uke. Programmet har en tidsperiode på inntil 2 år, med mulighet for ett års utvidelse. Deltakere i program lønnes ut i fra oppmøte, slik at de skal klare å forsørge seg selv. Alle programdeltakere skal også ha en individuell plan.

Vi kjøper tjenester fra Namsos opplæringscenter. Alle deltakere blir kartlagt og plassert i en individuelt tilpasset gruppe ut i fra nivå. Vi samarbeider tett med opplæringscenteret, og har en egen skriftlig avtale som revideres hvert år. På denne måten oppfyller vi lovkravene som stilles til introduksjonsprogrammet.

Deltakerne har opp mot 30 timers skole (som tilsvarer 37,5 timers program da en skoletime telles som 75 minutter etter en lovendring i 2015). Fire timer i uka er satt av til selvstudium med språkassistenter til stede. Etter hvert som introduksjonsdeltageren kommer lengre i sitt program har vi mulighet for å tilpasse litt med en eventuell praksisplass eller andre tiltak etter behov.

I ferier har Overhalla kommune selv ansvar for undervisning, da opplæringscenteret følger vanlig skolerute. Programrådgiver i kommunen har hovedansvaret for å tilpasse denne opplæringen.

Overhalla Frivillighetssentral tilbyr leksehjelp for voksne som er i introduksjonsprogram.

3.1. DELTAKERE I INTRODUKSJONSPROGRAM

Tall i 2016:

- 11 deltakere er avsluttet i løpet av 2016, 9 har gått over i videregående skole.
- 3 deltakere har utvidelsesvedtak av program, med tanke på alder og hvor langt de har kommet opp imot sin individuelle plan

- Av årets bosetting starter 14 i løpet av 2016
- Nye bosettinger og familiegjenforeninger kommer i tillegg.

(IMDI går ut med en anbefaling på at 20 programdeltakere per 100% stilling som programrådgiver er tilstrekkelig).

Av 20 aktive introduksjonsdeltakere per i dag, er det 11 som er på grunnskolen, og 9 som går på norskkurs.

3.2. Resultater 2016

For året 2016 har vi tilfredsstillende gode resultater. Det er 13 introdeltakere som er avsluttet eller har gått ut i permisjon dette året.

Gått over i videregående	9 stk
Svangerskapspermisjon	2 stk
Arbeidssøker	1 stk
Flyttet fra kommunen	1 stk

De fleste har en individuell plan med mål om videregående skole, og resultater viser at de stort sett lykkes med dette.

Nasjonalt er det disse tallene vi blir målt på i forhold til om kommunen lykkes med integreringsarbeidet eller ikke.

3.3. Praksisplasser

Vi har i løpet av 2016 greid å etablere flere praksisplasser, og vi jobber med å få flere. Vi har hatt et godt samarbeid med barnehagen i Barlia, Ranemsletta og Skage barnehage. Videre har vi også fått flere praksisplass i helse, ved Overhalla Sykeheim. Det har vært praksiselever ved Spar Skage, Spar Overhalla, Overhalla Mekaniske Verksted, Ungdomsklubben, og Horisonten Bibliotek og Kultursenter.

Språkpraksis i en ordinær bedrift er en viktig del av språkopplæringen, for å gi flyktingen kompetanse på normer og regler i norsk arbeidsliv og en mulighet til å utøve det norske språk i praksis.

3.4. Mål introduksjonsprogram:

- Deltakerne skal bli bedre rustet til å møte det ordinære arbeidslivet, eller bli kvalifisert for videre utdanning etter endt introduksjonsprogram.
- Skaffe oversikt over ulike bedrifter i Overhalla og opprette god kontakt for å knytte til seg praksisplasser som på sikt kan føre til betalt arbeid.
- Skaffe flere praksisplasser som vil gi språkpraksis og bedre integreringsprosess.

3.5. VEIEN VIDERE INTRODUKSJONSPROGRAM

Introduksjonsprogrammet er essensen i det vi jobber med, og det er her vi blir målt nasjonalt.

Språkpraksis og arbeidspraksis er svært viktig for at flyktningene skal forstå det norske samfunn og arbeidsliv. De kommer fra ulike kulturer og ofte fra korrupte system, og det er derfor svært gunstig å legge mer vekt på en slik praksis. For de som ikke er i grunnskole, så kan det være gunstig å kjøre et 3 årlig program fast. Ideen vil da være at det tredje året forbeholdes praksis i lokale bedrifter. Vi er da avhengig av at praksisbedrifter stiller opp.

Videre kan man se på en løsning der kommunen innad bruker arbeidskraft fra denne tjenesten. Det lyses ofte ut ferievikariater i enkelte yrker som våre deltakere kan håndtere. Et eksempel er vikarer innen renhold og helse, som trengs under ferieavvikling på sommer.

4. HELSE

Flyktningene vi bosetter kan lide av somatiske og psykiske plager, som vi ønsker å avdekke tidlig. Flyktningetjenesten har en helsefaglig ansvarlig som informerer om og koordinerer helsetjenestene til de nyankomne flyktningene like etter ankomst kommunen. Alle skal ha tilbud om time til lege og helsestasjon snarlig etter ankomst, samt få tilbud om synsundersøkelse og tannlege. Psykisk helse vil også kartlegges om den bosatte godkjenner det.

Helsehjelp er frivillig. Det eneste man er pliktig til å gjennomføre tuberkuloseundersøkelse når man kommer fra høyepidemiske områder. Alle flyktninger

som kommer til Overhalla tatt denne mens de var i transittmottak like etter ankomst til Norge. Unntak er familiegjenforente og overføringsflyktninger som kommer rett til kommunen uten å være innom mottak. De må gjennomgå den obligatoriske tuberkuloseundersøkelsen innen 14 dager etter ankomst.

Den helsefaglige ansvarlige har hatt tett oppfølging med bosatte EM og OF for å ivareta psykisk helse og koordinere helsetjenester og tilbud. Dette har vært et tilbud til de over 15 år. Fra medio september fikk helsefaglig ansvarlig økt stillingen fra 60 % til 100 % for at vi skal kunne ivareta de bosatte bedre. Dette innebærer også at helsefaglig ansvarlig skal tilby å følge opp bosatte under 15 i samarbeid med foreldrene.

4.1. Mål helse:

- Bedre kontinuitet i oppfølgingen av enslige mindreårige og barnefamilier.
- Tidlig avdekke behov for helsehjelp hos alle vi bosetter.
- Å kunne tilby tett oppfølging i bosettingsfasen og det første året, slik at de bosatte etter hvert selv skal være i stand til å organisere helsehjelp og selv forstå systemet.

4.2. VEIEN VIDERE HELSE

- jobbe tettere opp mot barn og barnefamilier ved å innføre oppfølgingsamtaler 3 måneder etter første samtale, og deretter etter 6 måneder. Hyppigere ved avdekt behov.
- ansvar for månedlige temakvelder enslige mindreårige.
- Fortsette å utvikle samarbeidet med helsestasjonen, leger, tannleger, optiker og andre instanser som skole/barnehage, og oppdatere rutiner for helsetjenesten i tråd med nye bestemmelser.

5. ØKONOMI

Integreringstilskudd, en statlig overføring som skal dekke kommunens gjennomsnittlige utgifter :

- mottas i 5 år fra bosettingdato for ordinære, overføringsflyktninger og enslige mindreårige (for enslig mindreårige, foreslått endring etter 1.jan 2017)
- mottas i 5 år for familiegjenforente

5.1. Satsene integreringstilskudd 2016:

Integreringstilskudd	Bosettingsår	Sats
	År-1 (2016)	184 000/234 000 (enslige voksne)
	År-2 (2015)	220 000
	År-3 (2014)	160 000
	År-4 (2013)	83400
	År-5 (2012)	70 000
Særskilt tilskudd enslig mindreårig		207 000

Per dags dato er de fleste enslig mindreårige hjemlet i barnevernet til de er 20 år, og 80% av midlene tilknyttet enslige mindreårige er refunderbare etter en kommunal egenandel. Generelt: Det kan søkes barnehagetilskudd (24 500), eldretilskudd (162 000) og tilskudd til funksjonshemmede(to typer).

Den største utgiftsposten: lønn til egne ansatte + utbetaling av introduksjonslønn.

5.2. Foreslåtte endringer tilskudd 2017 (statsbudsjettet):

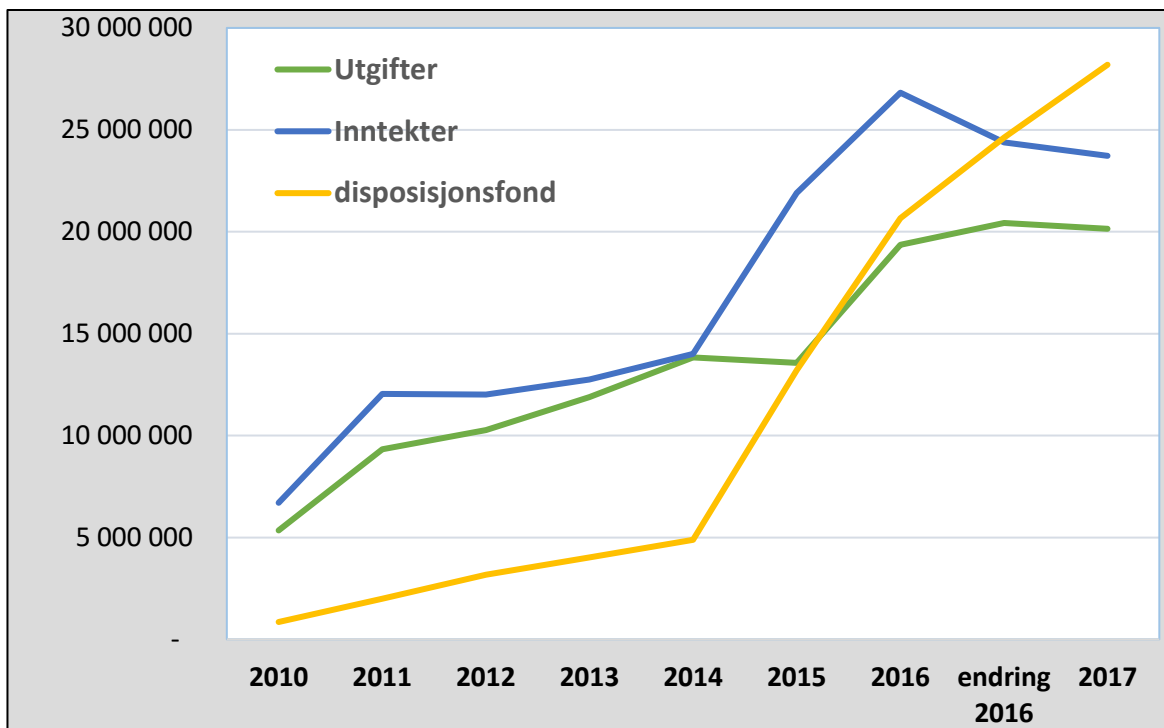
- 1) Det særskilte årlige tilskuddet til enslige mindreårige blir utvidet i både årlig sum og definisjon av enslig mindreårig. Kommunen får tilskudd for alle enslige mindreårige flyktninger uavhengig om det er barnevernstiltak eller ikke. Dette vil erstatte refusjonssøkingen om 80% av utgiftene gått til barnevernstiltak.

De nye satsene for særskilt tilskudd for enslige mindreårige vil da bli:

EM tilskudd	
mellom 0-16 år	mellom 17-20 år
1 198 000	750 000

- 2) Tilskuddsperioden kommunene kan søke om tilskudd for de med funksjonshemming/adferdsvansker er foreslått å forlenges utover de nåværende 5 årene.

Budsjettrapport Flyktningetjenesten	2016	endring 2016	2017
Sum utgifter	19 361 765	20 428 765	20 149 840
Sum tilskudd/ inntekter	26 821 000	24 380 000	23 723 000
Disposisjonsfond ingegreringsordningen (korrigert)	20 668 545	24 619 780	28 192 940

5.3. VEIEN VIDERE ØKONOMI

- Bosette 3 enslige mindreårige og 9 voksne + eventuelle familiejenforeninger
- Bedre opplæring, oppfølging og oversikt over privat økonomi enslig mindreårige. Foreta en økonomisamtale 1 gg pr mnd. Fagleder rapporterer til enhetsleder.
- Ha øyene åpne for omrokering av ressurser, både direkte og indirekte økonomiske. Prioriteres det på rett område for å oppnå det helhetlige målet?
- utarbeide økonomisk retningslinje for rettigheter bosetting
- skaffe oversikt over bosetting antall enslige mindreårige i løpet av første halvår for å skaffe overblikk over boligbehov og antall boligheter det vil se ut som vi trenger. Dette på bakgrunn av lavere tildeling av enslige mindreårige enn forventet.

6. ÅRSVERK OG KOMPETANSE I FLYKTNINGETJENESTEN

Bofellesskapet for enslige mindreårige	6,85 årsverk
Programrådgiver	1 årsverk
Boveileder	1 årsverk
Helsefaglig ansvarlig	1 årsverk
NAV	0,2 årsverk
Økonomi/controller	0,3 årsverk
Sum flyktingetjenesten	10,35 årsverk

7. SAMARBEIDSFORUM FOR BEDRE INTEGRERING I OVERHALLA:

Flyktingeråd: 5 representanter er valgt inn i rådet, og alle nasjonaliteter, kjønn og bosettingssteder er representert. Ingen enslige mindreårige er med.

Mål Flyktingerådet: - være flyktingenes stemme inn i integreringsprosessen i Overhalla.

Boveileder vil ha ansvar for informere og legge til rette for at dette blir et bærekraftig meningsfylt råd.

Flyktingeforum: 2 gg pr år. Består av 20 personer fra ulike etater i kommunen. (Kultur, flyktingetjenesten, helse, skole, barnehage, teknisk, økonomi, NAV, politi, frivilligheten)

Mål flyktingeforum: - tverrfaglig samarbeid for bedre integreringsarbeid

8. UTVIKLINGSPOTENSIALE BOSETTING/INTEGRERING:

Hovedmålet vårt er som tidligere nevnt å kvalifisere brukerne våre til arbeidsliv, utdanning og samfunnsliv.

Vi ønsker at flyktingene så raskt som mulig skal klare seg selv og bli godt integrert i lokalsamfunnet. At de får oppleve å bli godt mottatt og føler seg inkludert. Et godt integreringsarbeid krever kvalitet i alle ledd: på norskopplæring, språkpraksis, veiledning, deltagelse i det lokale samfunnet, fritidsaktiviteter, samfunnsorientering, bygging av sosiale nettverk. Flyktingen selv må også bidra i integreringsprosessen.

Vi har nådd hovedmålet når:

- Flyktingene har kommet i jobb eller videre studier, og klarer seg uten kommunal støtte etter 3-5 år.
- Når flyktingene har et sosialt nettverk etter introduksjonsprogrammet
- Når de som ønsker det har en fritidsaktivitet

Flyktinger er en ressurs både når det gjelder arbeidskraft og kompetanse.

Flyktingetjenesten kan ikke nå målene alene, videre tverrfaglig arbeid barnehage, skole, kommunal psykiatritjeneste, teknisk avdeling, lege, NAV, økonomi, lag og organisasjoner, Horisonten Bibliotek og kultursenter, og helsesøster er nødvendig for at Overhallasamfunnet kan ta imot flyktinger på en god måte. Det må fortsettes å bygge god kultur på dette området når det gjelder alle nivå og tjenester.

Fra i år har vi flyktinger i hver klasse på OBUS. Vi tar også i mot overføringsflyktinger, og fra januar 2017 får Hunn skole elever med flyktingestatus.

Flere av flyktingene har jobb ved siden av skolen, men dette gjelder i hovedsak enslige mindreårige.

Store arrangement som skjer i kommunen er en flott arena for integrering. Markens grøde, Skage-dag og Melamartna er blant flere arrangement som det er viktig at flyktingene får være del av. Flere lokale lag tar selv kontakt for å involvere tjenesten ved arrangementer, og dette er noe vi må bygge videre på inn i 2017.